

MARIBORSKI

IV
44997

Cena 1 Din

VEČERNIK
„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejeme tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Polovica Tigreje osvobojena

Abesinci napredujejo stalno dalje - Na južnem bojišču se pripravljajo novi spopadi - Po bombardiranju bolnišnice švedske misije Rdečega križa - Pričela se je mala deževna doba

ADIS ABEBA, 2. januarja. Po poročilih s severne fronte napredujejo Abesinci kljub povečani akciji italijanskih letal neoprestano dalje, zavzemajoč zasedeno ozemlje Tigreje kilometer za kilometer. V njihovi oblasti je sedaj že skoraj vsa pokrajina Šire. Računa se, da so Italijani izgubili doslej že skoraj polovico Tigreje, ki so jo osvojili ob začetku vojne večinoma brez bojov. Abesinske čete so dospele do kraja Abi Danoa, jugovzhodno od reke Medene. Makali, ki je skoraj docela obkoljena, se abesinske čete vedno bolj približujejo. Desno krilo operira v smeri proti Adui, levo pa obkrožuje Aksum, abesinski centrum pa prodira malo počasneje, kakor krila. Zdi se, da se Italijani zadnje dni izogibajo večjih bojov in se z mnogih postolank sami umikajo. V zadnjih dneh so bili Italijani aktivnejši samo v zraku. Sedaj se pričakuje na severni fronti prihod cesarja Haile Selassija, ki je izdal prejšnji teden iz svojega glavnega stana v Desli dnevno povelje, v katerem pravi, da se bodo ta teden pričele največje in najbolj krvave bitke od početka vojne doslej.

Na južnem bojišču ni nobenih pomembnejših dogodkov, marveč se dalje pripravljajo tako Abesinci, kakor Italijani na večje spopade. Zatrjuje se, da pošiljajo sedaj Italijani vojski generala Grazianija nova ojačenja. Vse kaže, da bodo sedaj Italijani, po neuspehih na severni fronti skušali predreti v Abesinijo znova na jugu, s ciljem doseči železnico Džibuti-Adis Abeba.

ADIS ABEBA, 2. januarja. Kakor že poročano, so italijanska letala bombardirala bolnišnico švedske misije Rdečega križa, ustanovljeno pri četah rasa Deste v bližini Dola. Italijani so bolnišnico čisto porušili in je bilo pri tem pobito večinoma tudi osebje švedske misije. Težje je ranjen tudi šef bolnišnice dr. Gilander.

STOCKHOLM, 2. januarja. Vest o bombardiranju bolnišnice švedske misije Rdečega križa pri Dolu v Abesiniji je vzbudila tukaj silno vznemirjenje in ogorčenje. Na vseh poslopih Stockholma so obešene črne zastave in državne zastave na pol droga. Z ozirom na nevarnost demonstracij pred zgradbo italijanskega poslatništva, je bil tam postavljen kordon policijske konjenice. V posameznih mestnih okrajih je bilo več protitalijanskih demonstracij. Mnoge zahvalne mashe ob priliki Novega leta so se spremenile v mashe zaščitnice za pobite člane švedske misije. Mnoge organizacije pripravljajo veliko protestno zborovanje. Švedsko zunanje ministrstvo in švedski Rdeči križ še nista izdala uradnega poročila o bombardiranju bolnišnice, ker čakata še na poročilo švedskega konzula v Adis Abebi, ki je z letalom odletel na kraj bombardiranja. Tudi ministrstvo še ni dobilo odgovora iz Rima, kamor se je obrnilo glede informacij.

RIM, 2. januarja. Agencija »Stefani« opravčuje bombardiranje bolnišnice pri Dolu in pravi, da se je to zgodilo zato, da se mashe usoda dveh italijanskih letalcev, ki sta bila sestreljena pri Dagaaburju. Abesinci so ubitima letalcema

baje odsekali glavi, ter ju nosili triumfalno skozi Harar. Italijanski letalci gotovo niso namerno bombardirali bolnišnice misije švedskega Rdečega križa. Znano je, da Abesinci zlorabljajo znak Rdečega križa, ali pa se abesinski poveljniki v primeru napada iz zraka nalašč zatekajo v bolnišnice, kjer naj bi bili zaščiteni v okrilju tujih misij.

Italijanske ponudbe Angliji

Italija hoče zvezo med Somalijo in Eritrejo, del Abesinije pa daje Angliji

RIM, 2. januarja. »Azione Coloniale« objavlja nov predlog za rešitev italijansko-abesinskega spora, naglašujoč, da je ta predlog docela zasebnega značaja. List pravi: 1. Italija se ne more odreči dosegi teritorialne zveze med Somalijo in Eritrejo. Ta zveza se mora ustanoviti tako, da se Italiji odstopi področje Danakila, Vologale, Hararja, Čerčera in Arusija. 2. Vprašanje Ogadna smatra Italija že za rešeno, ker so tamkajšnji domačini sami zgrabili za orožje in se pridružili Italijanom v boju proti Abesiniji.

ADIS ABEBA, 2. januarja. V Abesiniji se je že pričela mala deževna doba. V glavnem mestu je pod svinčenim nebom gosta megla. V Desli dežuje in je cesta proti prestolnici postala skoraj neuporabna. Abesinci se dežja silno veselijo, ker bo onemogočil Italijanom vsak promet, dočim bodo Abesinci svoje operacije lahko nadaljevali kljub dežju.

To velja tudi za ozemlja nekaterih plemen na severu, ki so se pridružila Italijanom. Dalje se v članku pravi, da je Italija pripravljena odstopiti Abesiniji svobodno cono v luki Asabu. Prav tako Italija ne smatra vprašanje Aksuma za nerešljivo. List predlaga, naj se Angliji odstopi področje Gambela z rečno lukom na sudanski meji. V zameno za to bi mogla Anglija odstopiti Italiji severno-vzhodni del svoje kolonije Kenije, ki je kakor klin zabita v italijansko Somalijo.

Pismo italijanskega kralja angleškemu

Zanimive informacije gospe Tabouis v pariškem dnevniku „L'Oeuvre“

PARIZ, 2. januarja. V »Oeuvre« razpravlja gospe Tabouis o novem obisku belgijskega kralja Leopolda v Angliji in pravi, da po njenem mnenju ta obisk ni tako velike politične važnosti, kakor je bil prvi, vendar pa je gotovo, da je v zvezi z isto misijo. Ob priliki prvega obiska je prinesel belgijski kralj Leopold angleškemu kralju Juriju V. lastnoročno pismo italijanskega kralja. V tem pismu je baje italijanski kralj obžaloval, da tera angleška politika Italijo v skrajnost,

priporočujoč na eni strani sankcije, na drugi strani pa odklanja predloge za sporazum. Kralj se je zavzel za to, da se v skrajnem primeru poostreitev sankcij vsaj odgodi, ker bi poostreitev mogla prisiliti Mussolinija do korakov, nevarnih za svetovni mir. Nadalje je belgijski kralj izrazil željo in zahtevo, da se ob priliki eventualnih pogajanj med Anglijo in Francijo na eni strani ter Nemčijo na drugi strani, pritegne k delu tudi Belgija.

Poštna unija male antante in balkanske zveze

BEOGRAD, 2. januarja. Z včerajšnjim dnem je bila poklicana v življenje v prvih svojih začetkih poštna unija držav male antante in balkanske zveze. S tem dogovorom se ustvarjata dve ožji zvezi med našo državo in državami male antante, oziroma državami balkanske zveze, ki se bodo po dogovoru v kratkem zlije v zvezo z enotnim poštnim področjem in tako odprle široko polje za delo vzajemnega zblizanja in sodelovanja med državami obeh skupin. Po tem dogovoru bosta naša država in Romunija dotlej, dokler se ne doseže ta spojitve, izvajali v medsebojnem razmerju določbe dogovora balkanskega bloka, ker sta obe članici obeh zvez. Med važnimi določbami teh dogovorov je treba omeniti vzajemno znižanje poštnih pristojbin, s čimer bo gospodarstvo zveznih držav imelo ugodnosti nasproti državam, ki so zunaj teh zvez. To znižanje ne bo večjega pomena za dohodke pošte, ker bo imele posledico povečanje poštnega prometa. Ti dogovori so samo osnova za nadaljnje vzajemno delo med članicami obeh zvez, ker določajo ustvaritev stal

nega odbora strokovnjakov v vseh zaveznih državah. Cili teh odborov je ustvaritev enotnosti delovanja poštnih ustanov in skupnega nastopanja, na vseh mednarodnih področjih. Dan uveljevitve teh dogovorov je pomemben za gospodarsko in intelektualno sodelovanje, pa tudi za poštno in brzojavno zvezo med zaveznimi državami. Takšna ožja poštna zveza je znana samo še ena, in sicer pod imenom vseameriške unije.

Angleško mnenje o Italiji

LONDON, 2. januarja. Mussolinijev ekspezo na seji italijanske vlade je vzbudil tu mnogo komentarjev. Zlasti se podčrtava Mussolinijevo priznanje, da se vojna v vzhodni Afriki ne bo končala z naglim napadom, ampak bo treba več let, da se doseže popoln obračun z Abesinijo. Italija se mora torej pripraviti na dolgo vojno, ki jo otežuje zlasti še položaj v Evropi. V Londonu pa ne verujejo, da bi se mogla Italija tako dolgo vojskovati, ker ji bo zo to zmanjkalo sredstev. Verjetno je, da je Mussolini v

zadnjih letih pripravil za to akcijo poseben fond, a ta gotovo ni tako velik, da bi zadostoval, dočim na to, da bi Italija mogla kjerkoli dobiti kako posojilo, niti misliti ni mogoče.

AMERIKANCI ZA SANKCIJE?

WASHINGTON, 2. januarja. Predsednik odbora za zunanje zadeve je po razgovoru z Rooseveltom in zunanjim ministrom izjavil, da bo jutri predložen kongresu načrt novega zakona o neutralnosti. Ob tej priliki dobi predsednik Roosevelt pooblastilo, da sme prepovedati izvoz nekaterih sirovin, tudi petroleja.

FRANCOSKI PRORAČUN.

PARIZ, 2. januarja. Francoski parlament je odobril državni proračun za leto 1936. Takoj po sprejetju v parlamentu je bil proračun sprejet tudi v senatu. Proračun izkazuje 40.449.887.066 frankov prejemkov in 40.437.800.525 frankov izdatkov.

Na tistišcu domače politike

Pometanje pred tujim pragom

Novoletno »Jutro« jej objavilo ta-le zanimivi odgovor »Slovenca« na trditve o razdoru med pohorci: »Torkov« Slovenec« objavlja daljše poudarilo o seji Neodvisnega poslanskega kluba. Čeprav je bil »Slovenec« do nedavna trdno prepričan o bezvrednosti tega kluba, pripisuje sedaj tej seji kar naenkrat izredno velik pomen. To pa zavoljo tega, ker »kolikor se je moglo zvedeti«, ni več edinstva v njegovih vrstah ter zopet rujejo v njej ti preklicani samostojni demokrati, ali po žargonu adikalnega glasila »pribečevci«. Ti hočejo namreč obglaviti dosedanjega predsednika kluba proto Božića in namesto njega postaviti bivšega ministra dr. Svetislava Popovića. Svoje izvirno poročilo zaključuje »Slovenec« z ugotovitvijo, da v vrstah poborcev ne vlada toliko poudarjena enotnost in harmonija v vseh pogledih, ko pa se že po kratkem času klubovega obstoja pojavljajo precej ostre borbe za njegovo vodstvo. V tem pripisu leži tudi glavna vsebina in pravi vzrok cele te notice.

Razumemo »Slovenca«, da se ozira danes okoli, kje bi odkril kaka znamenja neenotnosti in notranjega razkroja za tolažbo v hudih urah, ki jih preživlja te božične praznike kljub poticam in krvavicam. Podoben je pri tem malo tistemu ciganu, ki je pod mrežo nag pomiloval druge v kožulu, kako jih zebe, ker niso odeli s tako odejo, kakor on. Pravoslavna miklavževina in sarajevski bajramski kolač so malo hude zadrževine in je razumljivo če so gospodje nekoliko iz ravnotežja. Opozorjamo pa jih, da je zelo škodljivo in nevarno čakati, kdaj bo pri neljubem sosedu pričelo goreti, kadar je domači krov na vseh straneh v plamenih ter se lastna hiša že na dveh oglih podira.

Gospodje, zavijajte raje rokave in rešite doma, če je še kaj za rešiti, pohorci pa pustite pri miru! Moda vam bo še kdaj prav prišel tudi zapeček med njimi. Nič se ne ve, kaj vse še lahko pride na stara leta. Sedeli ste zadnjih 17 let že za marsikaterim zapečkom in zakaj se ne bi znašli pod istim krovom s pohorci, ki imajo danes vse bolj domače ime, kakor pa vaš trdni grad? Ne zamerite se jim ugotovitvijo, da v vrstah poborcev in torej preveč!

Gospodarska življenja

Mariborske kleti

Za ohranitev dobrih starih kleti

V drugi izdaji knjige »Vinski zakon in kletarski vedež« iz leta 1933. smo napisali na strani 164. o vinskih kletih med drugim tole:

»Najboljše vinske kleti nahajamo še v solidnih starih zgradbah. Za nove kleti uporabljajo kot glavno gradivo cement, pri prezidavah in preuredbah starih kleti pa tudi, kar ni dobro in pozneje včasih močno nagaja. Veliko cementa — malo dobrih kleti.«

Pri kleti, ki služi edino za pohrano kumariva in druge take — recimo — mrtve suhe robe, ne odklanjamo sodobne betonske zgradbe; taka klet je lahko brez škode celo nadzemna. Drugače pa je s kletjo za pohrano tako rekoč živih stvari, naših poljskih in vrtnih pridelkov, pa pridelkov iz naših gor in sadovnjakov.

Mimogrede bodi omeneno, da beton ni vselej na pravem mestu niti v svinjarih, hlevih in kurnikih, niti v stanovanjskih za ljudi, kjer često povzroča hude neugode in nepopravljive škode na zdravju in življenju nesrečnih žrtev, ki v njih hirajo.

Dobra vinska klet, z odprtimi, naravnimi tlemi, ki nanjo najbolj mislimo, je obenem dobra klet za pohrano premožnih dragocenih pridelkov iz naše grude, ki smo jih prej omenili. Naši predniki bistre glave so potrebo in pogoje za to pravilno spoznali in upoštevali. Nova doba pa se mnogo premalo ozira na dobra stara izkustva; često jih celo odločno prezira in zametuje.

Ne moremo tu naštetj vsega, na kar je treba paziti pri zasnovi načrta za zgradbo prave kleti. Opozorimo naj samo, da so izpremembe toplote in vlažnosti v raznih plasteh stavbišča odločilne važnosti; da so vplivi kakovosti zemljišča in podnebja lahko izredno veliki; da kraj (lega) stavbišča, s svojim okoljem omogoča ali onemogoča napravo dobre kleti glede na potrebo smotrnega prezračevanja, izrabe dnevne svetlobe, primerne odvoda škodljivih plinov (ogljikovega dioksida od vretja) in morebitne vode itd.

Poznamo kraje, celo odlične vinske kraje, ki nimajo in ne morejo imeti dobrih kleti v našem smislu, ne starih ne novih, ker ni pogojev za to in jim zlasti podzemsko vodovje (podtalnica) hudo nagaja. Taka kraja sta n. pr. Slovenska Bistrica in Slovenske Konjice; pa tudi Ljutomer in še mnogi drugi vinski kraji se ne morejo ponášati baš z najboljšimi kletmi.

V mestu samem pa so dani vsi pogoji za napravo dobrih kleti. V starih mariborskih hišah jih nahajamo, samo velika škoda, da bolj in bolj izginjajo, ker jih neusmiljeno rušijo in enakovrednih novih ne gradijo. Če bo šlo tako naprej, bo imel Maribor, to staro središče in žarišče slovenskega vinskega gospodarstva

dobre kleti samo še v zapiskih svoje po-vesti.

Stotine mariborskih starih kleti neprecenljive vrednosti je treba ohraniti iz nujnih gospodarskih razlogov. Ne samo za neštete svrhe in posebej za bodoče uspešno zadržano kletarstvo z zlahkami pridelki naših solčnih gor, marveč tudi zato, ker prihaja čas, ko bomo mogli in morali misliti na velikopotezno organizirano ureditev sadnih skladišč s sodobnimi hladilnicami za boljše uporabo bogatih darov naših sadovnjakov. To je lažje baš v Mariboru, kakor v nobenem drugem kraju Jugoslavije. Mislimo namreč, da je preuredba dobrih vinskih kleti v taka sadna skladišča mogoča, hkratu pa neprimerno cenejša, ko zgradba čisto novih, ki bi razen tega često mnogo manj ustrezala svoji svrhi.

Ohranimo torej, kar je dobro in po današnjem načinu gradbe prav za prav ne nadomestljivo! Lahko porušimo prav do temelja staro hišo, ki nima kleti ali je nje klet zanič; v nasprotnem primeru pa staro klet ohranimo v celoti in ji dajmo samo takšen nov nadzidek, ki ne bo kvarno vplival na dobra svojstva odličnih shramb mariborskega starega podzemlja!

Od tega se lahko naučimo, kakšne bi morale biti nove kleti in kako jih je treba graditi, da bodo čim bolj godile svoji nekdanji svrhi in raznovrstnim drugačnim gospodarskim potrebam, ki jih zahteva nova doba. Nikoli pa se ne sme več zgoditi, da bi odvajali vroče pline iz restavracijskega veleštedilnika skozi drugače dobro staro vinsko klet, ki jo s tem neprestano ogrevamo in kvarimo; ali da bi napeljali skozi že itak slabo novo klet glavni vod centralne kurjave, tik zraven pa zgradili površ še restavracijsko velekuhinja ali pekarno in slično, da postane tudi najboljša klet čisto nerabna, razen za pohrano stare šare.

Andrej Žmavc.

Silvesterski živinski sejem. Na torkov živinski sejem je bilo prignanih 11 konjev 7 bikov, 88 volov, 223 krav in 14 telet, skupno 343 komadov. Cene so bile: debeli voli 2.50 do 3, poldebeli voli 2 do 2.50, plemenski voli 2 do 3, biki za klanje 2 do 2.75, klavne krave debele 2 do 2.50, plemenske krave 1.50 do 2, krave za klobasarije 1 do 1.25, mlazne krave 2 do 2.50, breje krave 2 do 3, mlada živina 2 do 3.2, teleta 3 do 4. Prodanih je bilo 138 repov. Mesne cene so bile: volovski prve vrste 8 do 10, druge vrste 6 do 8, meso bikov, krav in telic 4 do 6, telečje meso prve vrste 8 do 10, telečje meso druge vrste 4 do 6, svinjsko meso sveže 8 do 12 Din za kg.

Dopoldne smo si ogledali v spremstvu prijaznega kaludžera znamenitosti samostana, med njimi tudi muzej, v katerem je lepa zbirka raznega starinskega orožja, denarja in slik. Posebno slike carja Ferdinanda so krasne. Ob pol 11. uri smo bili povabljeni k arhimandritu v njegovo sprejemnico na žganjico, kar smo morali seveda repetirati. V kratkih besedah ga je pozdravil in se mu zahvalil za prenočišče dr. V. R—č—k, nakar je sledil zelo pristrani odgovor arhimandrita v smislu bratske sloge vseh Slovanov.

Slovo. Še en pogled na prijazni manastir in njegovo gozdrato, na vrhu z belimi lisami pokrito ozadje Maljevice, po kateri smo še prejšnji dan hodili. Naš avtobus, ki je prišel iz Samokova na okrog, nas je odpeljal po slikoviti dolini skozi mestece Rilo v Strumo in Gornjo Drumajo, kjer smo obedovali. Medtem so nam zamenjali naš veliki in res komodni avtobus. Dali so nam zaradi nadaljnje slabe ceste kar dva, ki pa sta bila žalostna sinova velikega očeta. Ko smo se vozili ob reki Strumi po prašni in kotanastj cesti proti Simitli, so nekateri nezadovoljneži, ki bi radi takole po obedu malo »z glavo bingljali«, manj ali več glasno »hvalili« spremembo. No, pa avtobus bi še bil, samo rača kolena so bila dobrih 10 cm predolga.

V Simitli smo se ločili od dveh poklic-

Domači razgledi

Maribor dobi gasilsko župo

Nepričakovano novoletno voščilo mariborskim gasilcem — Ob vstopu prostovoljne gasilske čete v jubilejno 65. leto — Priznanje dolgoletnim in zaslužnim gasilcem in reševalcem

Z navdušenjem so mariborski gasilci in reševalci stopili v novo leto, v jubilejno 65. leto. Polnoštevilno so se zbrali včeraj dopoldne v gasilskem domu na Koroški cesti. Njihovemu zboru sta prisostvovala tudi mestni predsednik g. dr. Juvan in zastopnik mestnega vojaškega poveljnika kapetan g. Joksinič. Gasilski zbor in povabljeni goste je pozdravil predsednik gasilske čete g. Bogdan Pogačnik, ki je navzočim sporočil, da stopa mariborska gasilska četa v jubilejno 65. leto in da bo svoj jubilej tudi svečano praznovala najbrže združeno z jugoslovanskim gasilskim kongresom, ki bo prve dni v letošnjem avgustu v Mariboru. Tudi je ob tej priliki predsednik pohvalil požrtvovalnost mariborskih gasilcev in reševalcev s prošnjo in pozivom, naj bi kakor doslej bili zvesti načelom gasilstva tudi v bodoče. Nato pa je v pravtako vznešenih besedah omenil, da slave nekateri člani gasilske čete in reševalnega društva jubileje svojega požrtvovalnega dela, in sicer g. Černy 25-letnico nepretrganega članstva, g. Čerče

10letnico svojega podpoveljnikovanja gasilski četi, reševalci gg. Josip Gibber, Drago Janžek in Miroslav Kriberneg pa do-godek, ko so tisočkrat pohiteli na pomoč bližnjemu v nesreči. Vsem jubilan-tom je predsednik v imenu upravnega odbora gasilske čete iskreno čestital, na-kar je izročil poveljnik čete g. Ramšak diplome slavljenca gg. Černyju in Čerčeju, slavljenecem reševalcem gg. Gibru, Janžeku in Kribernegu pa še-zdravnik g. dr. Bedjanič.

Po izročitvi diplom so se gasilci in go-sti zbrali na prijateljskem sestanku v dvorani gasilskega doma. Tu jih je po-novno pozdravil predsednik g. Pogačnik, obenem pa jim sporočil, da je mišter za telesno vzgojo na predlog banske upra-ve izdal odlok, s katerim dobi Maribor svojo gasilsko župo, ki ji bodo pripadale vse čete, ki bodo po inkorporaciji avto-matično pripadle velikemu Mariboru. — Omenil je nadalje, da bo ustanovni občni zbor mariborske gasilske župe že 8. tin. in da bo v odboru imela odločujočo be-sedo mariborska gasilska četa.

Preko 23 milijonov dinarjev v zrak!

Povprečno da vsak Mariborčan letno za »božjo travco« 688 dinarjev — Najbolj dišijo Mariborčanom cigarete »Drava« potem »Zeta«, od cigar pa »Brazilica«

»Božja travca« je tudi pri Mariborčan-nih precej v čišli. Kriza se sicer tudi pri kajenju pozna predvsem je to razvid-no iz okolnosti, da ogromni prevladujejo cenejše cigaretnne vrste toda ne poznajo se posledice težkih gospodarskih razmer do bistvene mere. Mariborčani so v pre-taklem letu pokadili skupno za Din 23,381.645.35 tobaka in cigaret, tako da pride na posameznika Mariborčana 688 dinarjev cigaret, cigar in drugih tobačnih vrst. Za reznih tobačnih vrste je šlo Din 23,141.815.35, cigaretne papirja pa je šlo 435.310 omotičev v skupni vrednosti 239.830 dinarjev. V smislu zadevnega letnega izkaza je razvidno, da so Mari-borčani prav pridno kadili cigarete »Dra-va« in sicer so pokadili skupno 46,813.500 komadov. Zatem sledi »Zeta« 16,291.500 komadov, »Ibar« — 9,609.800 komadov, »Morava« — 3,139.400 komadov, »Ne-retva« — 1,205.200 komadov, »Drina« — 1,119.900 komadov, »Vardar« — 831.060 komadov, »Mignon« — 12.970, »Šumadija« — 36.380, »Strumica« 9.620, »Kosovo« — 4.380, »Jadran« — 4.260, »Karadjor-dje« 2.700 komadov. Od cigar so konzumi-rali največ »Brazilica« in sicer 254.300 komadov, »Portorico« — 152.400, »Vir-

ginja« — 84.300, »Kuba« — 116.300 »Ope-ras« — 64.580, »Britanica« — 6.700, »Tra-bucco« — 13.060, »Regalitas« — 8.740, »Perla de Čuba« — 309, »Flor de Hava-na« — 144. Pipnega tobaka je šlo 15.320 kg. Od cigaretnega tobaka so Maribor-čani segali največ po »Savčanu«, in si-cer ga je šlo v zrak za 7.729 kg, »Tre-binja« za 2.900 kg, »Neretvanca« pa za 152 kg.

Ptujske novice

K uboju v Zavrču. Radi suma, da so ubili ponoči od 28. na 29. decembra 1935 v Zavrču pos. sina Martina Žnidariča, o čemer smo poročali, so orožniki aretirali 5 oseb. Vseh pet so izročili okrajnemu sodišču v Ptuj. Aretiranci tajijo, le eden priznava svoje dejanje. Kateri od teh pa je prizadajal smrtonosne poškodbe Mar-tinu Žnidariču, bo dognala še le nadaljna sodna preiskava.

Spominjajte se CMD

I. K.

Po bolgarskih gorah

(Dalje.)

Ta velikanska poslopja služijo veči-noma za prenočišča tisočem romarjem. Nam je bila dodeljena kot prenočišče ve-lika, s starinskimi podobami poslikana dvorana. Postelje niso bile preveč meh-ke, resnici na ljubo pa moram priznati, da so bile vendar dosti bolj mehke, ka-kor preteklo noč v »hiši« Maljevi. Ker smo bili trudni, smo kmalu zaspali, saj so bile naše kosti imune, neobčutljive za trdoto prenočišča. Nekako ob 3. uri pa se je pričela budnica, seveda ne za nas, trudne planince, ampak za spočite ka-ludžere, da gredo k molitvi. Ta budnica je imela podobne melodije, kakor naš klopotec na Kalvariji, postavljen seveda nad naše glave. Da smo bili izredno ve-seli te melodije, si lahko mislite, zlasti ko se je še drugič in tretjič ponavljala z vedno večjo vztrajnostjo. Zjutraj sem šel gledat ta ljubeznjivi instrument: na dveh vrveh je visela debela, krivuljasta deska, zraven pa sta bila lesena tol-kača. Bolje so odrezali tisti, ki so pre-nočili v hotelu zunaj samostana, ob »ko-lodvoru« male liliputanske železnice, ki vozi romarje od glavne proge, od Stru-me.

Dopoldne smo si ogledali v spremstvu prijaznega kaludžera znamenitosti samo-stana, med njimi tudi muzej, v katerem je lepa zbirka raznega starinskega orožja, denarja in slik. Posebno slike carja Ferdinanda so krasne. Ob pol 11. uri smo bili povabljeni k arhimandritu v njegovo sprejemnico na žganjico, kar smo morali seveda repetirati. V kratkih besedah ga je pozdravil in se mu zahvalil za prenočišče dr. V. R—č—k, nakar je sledil zelo pristrani odgovor arhimandrita v smislu bratske sloge vseh Slovanov.

Slovo. Še en pogled na prijazni manastir in njegovo gozdrato, na vrhu z belimi lisami pokrito ozadje Maljevice, po kateri smo še prejšnji dan hodili. Naš avtobus, ki je prišel iz Samokova na okrog, nas je odpeljal po slikoviti dolini skozi mestece Rilo v Strumo in Gornjo Drumajo, kjer smo obedovali. Medtem so nam zamenjali naš veliki in res komodni avtobus. Dali so nam zaradi nadaljnje slabe ceste kar dva, ki pa sta bila žalostna sinova velikega očeta. Ko smo se vozili ob reki Strumi po prašni in kotanastj cesti proti Simitli, so nekateri nezadovoljneži, ki bi radi takole po obedu malo »z glavo bingljali«, manj ali več glasno »hvalili« spremembo. No, pa avtobus bi še bil, samo rača kolena so bila dobrih 10 cm predolga.

V Simitli smo se ločili od dveh poklic-

nih plezalcev naše družbe, ki sta se z železnico odpeljala na jug proti Grčiji in Olimpu, kamor sta bila namenjena, mi pa smo zavili proti vzhodu. Okolica, po kateri smo se sedaj vozili, je bila bolj pusta, več ali manj posuta z gruščem in poškodovana od hudournikov. Vročina nas je žgala neusmiljeno, zato nam je dobro del planinski zrak, ker smo se bližali prelazu Predole (1320 m). Od tam smo v vijugah priropotali skozi mestece Razlog v Bansk (925 m) ob 18. uri, kjer so se nam prikazovali patroni Pirinskega pogorja, med njimi popolnoma sivi in gologlavi El Tepe (2681 m), na kate-rega plešo smo tudi hoteli položiti svoje pete.

Bansko je glavno izhodišče za Pirin-sko pogorje. Drugače bolj pusto mestece oživlja prijetno skoraj po vseh ulicah žu-boreča bistra vodica. Tam smo se brž pogodili za 140 levov in natovorili na dva konjička in dva oslička svoje na-hrbtnike, da so jih nesli v skoraj tri ure oddaljeno »hižo«. Benderico. Odšli smo ob 19. uri, tako, da nas je mrak sprejel že ob robu gozda v svoje naročje. Pot je zelo razdrta od hudournikov, a mo-stovi so taki, da bi šel zaradi varnosti rajše mimo na drugo stran vode. Konji-ček, ki je po zatrdilih gonjača absolviral balkansko in svetovno vojno, nam je dvakrat padel, seveda z njim tudi naši

nahrbtniki. Ko smo ga pri svojih lučkah vzdigovali in mu prijazno prigovarjali, naj še malo potrpi, ker pride kmalu v štalico k jasicam, nam je pa njegov ko-lega ušel po nekih strminah na stran, tako, da smo še tega morali skoraj nesti na pravo »pot«. Naš konjiček, veteran iz dveh vojen, nam je vidno pešal, nekaj od starosti, nekaj od utrujenosti in pad-cev nekaj pa tudi od udarcev svojega gonjača, ki je venomer trdil, da mora biti, ker sicer pozabi iti dalje. Šele ko smo mu zagrozili, da dobi on za vsak udarec dva nazaj, je nehal.

Ko je bilo treba zopet prekoračiti gor-ski potok, me je temna slutnja navdala z vprašanjem, kaj bo z nahrbtniki, ako bi se mi zljubilo tam na sredini malo po-čivati. No, hvala Bogu, z združenimi močmi je šlo s konjičkom srečno čez, a eden izmed članov SPD je pri tem samarijskemu delu »plosnil«. Ko smo videli, da našemu veteranu močj vidno pešajo, smo si naložili nahrbtnike na ra-me, njega pa smo pustili, da se odpočije in napase.

V kočjo smo prišli ob 23. uri, poldrugo uro pozneje kot oni, ki se niso ukvarjali s posli Rdečega križa. V »hiži«, oziroma v zraven prislonjeni kuhinji, je vladalo veselo razpoloženje, in ko smo si še mi privezali telo in dušo, smo se odpravili k počitku.

Mariborske in okoliške novice

Kako je Maribor pričakal leto 1936?

Maribor v silvesterskem dirindaju — Mariborčani so v nabirajo polnih javnih lokalih jemali slovo od starega leta

Slovo Maribora od starega leta 1935 je ošlo v znak tradicionalnega, živahnega silvestrskega dirindaja in zanosnega silvestrskega razpoloženja. Poslavljanje Mariborčanov od starega leta je bilo deloma veselo za vse one, ki jim je preteklo leto prineslo kaj dobrega in veselega, žalostno pa za vse tiste, nad katere je preteklo leto prineslo obilo gorja in življenjskih nadlog. Maribor se je poslavljalo v natrpanih javnih lokalih, od katerih so bili mnogi okrašeni in silvestrsko prirejeni. Mariborske kavarne in gostilne so zajele vase tisoče in tisoče Mariborčanov, ki so z napetim zanimanjem pričakovali, kdaj bo mali kazalec na uri prišel na polnoč in s tem najavil nastop novega leta 1936. Po poedinah javnih lokalih so bili običajni silvestrski programi v najpestrejših niansah. V **Narodnem gledališču** je bila letošnja premiera Fallovec »Veselega kmetiča«, ki je potekala pred številnim občinstvom in znamenju posebnega silvestrskega znanja ter najiskrenejšega kontakta z občinstvom. Krasno uspela predstava je končala točno ob polnoči. Po končani predstavi se je zbral na odru ves ansambl in je naša popularna primadona gdč. Pavla Udovčeva v najpreje vsem navzočim voščila veselo in srečno novo leto, kakor je bilo ob napeti pozornosti gledalcev zrebano z rdečim trakom okoli vratu opremljenega in neravno cvilečega ter krulečega silvestrskega pujska.

Pa tudi razna društva so imela po posameznih dvoranah svoja silvestrovanja. V Narodnem domu je imelo svojo silvestrsko prireditev društvo Sokol Matice. Vsi prostori so bili natlačeni in je moralo nešteto Sokolu naklonjenih Mariborčanov radi prenapolnjenosti prostorov oditi. Na pestrem sporedu so bile številne zanimive točke. Nastopili so tudi »Abesinci«, balet itd. Vneto in učinkovito je sodeloval orkester Drave pod vodstvom mojstrskega dirigenta g. Žekarja. V natlačeni prostorih telovadnice inž. pod oficirske šole je bilo silvestrovanje **Sokola I.**, ki je tudi poteklo v eksaktnem izvajanju slikovitega silvestrskega sporeda z resnimi in šaljivimi točkami. V Renčljev dvorani na Pobrežju pa je silvestroval s svojimi prijatelji **Sokol II.**

Dirindaj pa je bil tudi v »Unionu« in drugod. Značilna okolnost tudi pri letošnjem silvestrovanju je bila, da so ljudje sicer napolnili gostilne in kavarne, da se pa cehe niti ne dajo primerjati s celami iz dobrih let po prevratu. Le pičlo je bilo, kakor zatrjujejo naši mariborski kavararji in gostilničarji, število onih, ki so si lahko privoščili silvestrskega šampanjca. Ta silvestrski dirindaj, v katerem je Maribor vso noč kar mrgolel in zaživel, je trajal ponekod tudi včeraj na prvi dan Novega leta. Z današnjim dnem pa je Maribor šel v resnobo in realnost nadaljnega dela in težke borbe za obstanek in vsakdanji kruh.

Z motiko pobil do smrti svojega svaka

Zalostno Silvestrovo v Laporju pri Slov. Bistrici

Iz Laporja pri Slov. Bistrici je prišlo žalostno poročilo o tragičnem dogodku, ki je znova zahteval človeško žrtev. — Pred enim mesecem se je preselil iz Št. Ilja v Laporje pri Slovenski Bistrici bivši podpredsednik finančne kontrole Stanislav Milutinović. Stanoval je s svojo družino pri svojem svaku Francu Kašlju. Ker je Milutinović nemalokrat prihajal po noči domov vinjen in je razgrajal, so bili prepričani na dnevnem redu. Ko se je Milutinović vrnil dne 31. decembra ob 15. uri iz neke gostilne vinjen domov, je pričel razgrajati in pretepavati ženo, za katero pa se je zavzel njen brat posest. Franc Kašelj. Milutinović pa se je po-

stavil v bran z nekim kolom, hoteč z njim zamahniti po Kašljevi glavi, toda udarec se mu ni posrečil, ampak je k sreči udaril mimo. Milutinović se je nato umaknil iz hiše ter je iskal neko orodje, da bi z njim šel nad Kašlja, ki ga pa je prehitel z motiko in v silobranu udaril Milutinovića po glavi, da je Milutinović obležal ves v krvi in kmalu zatem izdihnil. Franc Kašelj se je sam prijavil pragerskim orožnikom, ki so ga na Novega leta dan prepeljali v slovenjebistriške sodne zapore. Dogodek je povzročil umljivo razburjenje okoliškega prebivalstva.

Za častne sodnike so bili imenovani pri tukajšnjem okrožnem sodišču gg. veletrgovca Miloš Oset in Ferdo Pinter ter industrialec Drago Roglič.

Srednješolske vesti. Iz tukajšnje realne gimnazije je premeščena na III. državno realno gimnazijo v Ljubljani prof. dr. Silva Trdinova. — Na tukajšnjo realno gimnazijo pride suplentka Marija Tominčeva iz Ljubljane. — Na drugo realno gimnazijo v Ljubljani je premeščena s tukajšnje realne gimnazije prof. Anica Kosovelova.

Iz železniške službe. Za nadzornika skladišča je napredoval Adolf Križaj, Maribor, glavni kolodvor. Za čuvaja proge Anton Trilar, progovna sekcija Maribor, koroška proga. Za kurjače Valentin Ahačič, Janez Sivka, Franc Ramšak, Mihael Vozič, Janez Roškar, Martin Majcen, Leopold Vengust, vsi pri mariborski kurilnici.

Železniške novice. Napredovali so: Andrija Černič, Maribor, kor. kol., v 5. položajno skupino. Inž. Jožef Završnik, kurilnica Maribor, za poverjenika v 6. položajno skupino. Za višje kontrolorje: Ludvik Butar, Ruše, Ivan Wurzinger, kurilnica Maribor, Friderik Fettich, Slovenjgradec, Franc Artič, kurilnica Maribor, Stanko Ravter, progovna sekcija Maribor glav. proga. Jože Vokač, kurilnica Maribor. Za kontrolorja je napredoval Ivan Zapečnik Brezno-Ribnica, za višjega strojevodjo Franc Robnik, kurilnica Maribor. Za prometna uradnika v 8. položajni skupini Jožef Dolenc, Poličane, in Vladimir Medvešček, Maribor, glavni kolodvor. Za oficijala Jožef Počkaj, pro-

govna sekcija Ptuj. Za prometnika Ivan Kokol, Prevalje, za nadzornika proge Blaž Rožič, progovna sekcija Maribor, koroška proga in Konrad Buchmeister, progovna sekcija Ptuj. Za oficijala 9. položajne skupine Karel Steiner, Maribor, glavni kolodvor. Za vlakovodje Jakob Munda, Maribor, glavni kolodvor, Ferdinand Brglez in Matevž Kajnc, oba Pragersko, Franc Pretnar, Murska Sobota, Jožef Pečevnik, Slovenska Bistrica, Ludvik Roškar, Maribor, glavni kolodvor. Za poslovodjo Alojzij Tavčer, kurilnica Maribor. Za prometnika Janez Kulčar, Gorinja Radgona. Za strojevodje: Pavletič Jožef, Urbančič Janez, Bernhard Jovan, Mancej Jožef, Slak Josip, Dovgan Rudolf, Brenčič Anton, Slanovec Jožef, Smrekar Karel, Sluga Anton, Stöcklinger Josip, Žagar Ivan, Hörtner Jožef, Rakar Ignacij, Čepeljnik Egidij, Kumar Ludvik, Marinc Vincencij, Logar Anton. Poznič Viktor, Pavlin Franc, vsi iz kurilnice Ljubljana; Škofca Adolf, Lupinc Karel, Posavec Franc, Rejc Janez, Rak Avgust, Podlessek Alojzij, Žager Jožef, Sadovsky Rudolf, Knechtl Jožef, Goisnikar Janez, Macher Anton, Tancer Anton, Petejan Karel, Lah Anton, Jerina Matevž, Šimnic Andrej, Mustek Srečko, Suša Anton, Lončarič Jožef, vsi v kurilnici Maribor.

Mestni svetnik — neobčan. V novi mestni svet je bil med drugim imenovan tukajšnji zdravnik dr. Janko Pihler, ki pa je šele sedaj zaprosil za sprejem v članstvo mariborske mestne občine. Na svoji ponedeljkovi seji ga je mestni svet sprejel v članstvo mariborske mestne občine.

Redukcije... Prejeli smo: »Pod naslovom »Redukcije...« str. v Vašem listu št. 296 od 30. decembra 1935 objavili nesigurnan članek, čegar navodi ne odgovarjajo resnici. Z ozirom na to Vas vljudo pozivamo, da v smislu čl. 26 in sl. zakona o tisku objavite v prvi sledeči številki Vašega lista naslednji popravek: Ni res, da bi bili nabili razglas, da se bodo delavcem znižale mezde za 30%, ampak je resnica, da smo samo razglasili, da mezde v naših 3 tvornicah (predilnica, tvornica hlačevine in tvornica klotov) niso erotne in da je v razglasu objavljeno samo, da se bodo mezde enotno uredile, in sicer tako, da bo: a) v suhih obratih znašala najnižja urna mezdina Din 4.50, akordna pa se tako do- ločila, da bo mogel vsak dober delavec zaslužiti po Din 5 na uro; b) v mokrih obratih znašala najnižja urna mezdina Din 5.50, za predelavce pa Din 6. Z odličnim spoštovanjem **J. Hutter in drug.**

Penezov obilo... Dohodki pri tukajšnji glavni carinarnici so znašali v decembru 5,949.406.85 dinarjev na uvozu, na izvozu pa 8.595.75 dinarjev. Decembrski carinski dohodki so drugi največji v preteklem letu. Za tem sledi november s 5,805.472.75 ter april s 5,419.578.75 Din. Največ pa je bilo dohodkov v preteklem letu, v kolikor gre za proračunsko leto 1935-36 v oktobru, ko je bilo skupno Din 6,590.608.25 dohodkov na uvozu ter izvozu.

Davek potujočih agentov in trgovskih potnikov po II. skupini, točke 1. a., čl. 42. zak. o neposrednih davkih, kakor tudi davek zavezanecov po čl. 42. II. skupine, točke 3. (krošnjariji), se mora plačati za leto 1936 v celotnem letnem znesku 2. januarja 1936. Prvi si morajo nabaviti davčne karte, slednji pa plačati davek v gotovini pri pristojni davčni upravi.

Vozne olajšave za turiste. Jugoslavija: Posetniki jadranskega morja, zdravišča, višinskih letovišč in objezerskih mest imajo po 7-dnevnem bivanju na podlagi »Potvrde o boravku« brezplačen povratek na železnici. — Nemčija: Za obisk IV. Zimske Olimpijade v Garmisch Partenkirchenu 6.—16. februarja 1936 za aktivne udeležence in gledalce 50% popusta. — Isti popust uživajo posetniki Olimpijskih iger v Berlinu 1.—16. avgusta 1936. 60% popusta po 7-dnevnem bivanju za vso progo po nemškem ozemlju. V veljavi do 31. oktobra 1936. — Avstrija: Do 31. marca 1936. po 7-dnevnem bivanju (vštevši dan prihoda in odhoda) 60% popusta pri povratku. Velja za vse kraje. — Češka: Po 5dnevem bivanju v raznih krajih Tatve 50% popusta pri povratku do 30. aprila 1936. Za kopališča in zdravilišča je predpisano 10-dnevno bivanje. Madžarska: Za poročna potovanja v Budapešt 50% popusta za vožnjo tja in nazaj. Za nedeljske izlete v Madžarsko 33% popusta. — Italija: Do 28. oktobra 1936. 50% popusta po 6 dnevem bivanju pri vožnjah tja in nazaj za vso Italijo. Lastniki takih vozovnic lahko poljubno potujejo po Italiji po polovični vozni ceni. — Poljska: Posetniki zdravilišč in letovišč uživajo po 14-dnevem bivanju 30% popusta pri povratku. — Norveška: Po 6-dnevem bivanju v zimskosportnih krajih 50% popusta pri vožnji tja in nazaj. Popust velja do 16. marca 1936. — Romunija: Obiskovalci razstave kulturnih ustanov, ki se vrši v Bucuresti do 9. februarja 1936, uživajo 50% popusta na železnici. Pogoj je 4dnevno bivanje v Bucuresti. — Švedska: Znatni železniški popusti v zimskem času za obisk Jätlanda, Härjedalena, Hälsinglanda in Dolehorheina, spomladi pa Lapplanda in Norrbottena. — Švica: Po 6 dnevem bivanju 30% popusta na železnici. Vse nadaljnje informacije, prospekti, nabava vozovnic, vizumov in valut po najugodnejših dnevnih tečajih pri Putnik-u v Mariboru in Celju.

V nedeljo 5. in ponedeljek 6. januarja ostarejo trgovine v mestu Mariboru celi dan zaprte. Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Senzacionalni dvojni silvestrov spored v Veliki kavarni se podaljša do 6. januarja.

Fotoklub Maribor. Ustanovni občni zbor bo 9. januarja 1936 ob 20. uri v lovski sobi hotela Orel. Vabljeni vsi ljubitelji umetnostne fotografije.

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Od danes naprej največje film, zabava, smeh

„Lahka kavalenija“

V glavni vlogi Marika Röck, Eric Kampers, Hans A. Schlettow in še mnogi drugi, ki skrbijo za humor.

Kino Union: Do vključno petka 3. sijajni dunajski film »Zmaga mladosti« z Liano Haid, Thimig-om, Moserjem in Slezakom. Pride Jan Kiepora film »Ljubljeneec vseh žena«.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 2. januarja ob 20. uri: »West«. Red A.

Petek, 3. decembra: Zaprto.

»Bajadera«, ena najlepših operet mojstra operetne glasbe Emerika Kalmana je ob dosedanjih uprizoritvah dosegla zelo lep uspeh. Prihodnja njena predstava bo v soboto, 4. t. m. za red B. Kdor izmed gg. abonertov želi ta večer obiskati Akademski ples, si lahko ogleda »Bazade ro« drugič, vendar naj to javi pri gledališki blagajni.

Nočno lekarniško službo imata danes v četrtek Minašikova in Sirakova, jutri v petek Maverjeva in Königova lekarna.

V smrti... Z mišnico se je zastrupil v samomorilnem namenu posestnik Avgust Ozmec iz Seneškega vrha. Ponoči je vstal in šel iz sobe v hlev. Ko ga dej časa ni bilo nazaj, ga je šla žena iskat in ga našla v hlevu na tleh ležečega. Dejal je, da je napravil to, kar je že davno mislil in da se je zastrupil z mišnico. Na posledicah zastrupitve je umrl.

Smrt »kralja mešetarjev«. Na Ptujski gori so našli mrtveca ki je identičen z Alojzijem Jeričem, ki je bil svojčas v Mariboru znan kot »kralj mešetarjev«. Mariborska policija je vršila za njim poizvedbe poldrugo leto.

Silvestrske in novoletne nesreče. Včeraj so pripeljali v mariborsko bolnišnico kar 6 ponesrečencev. Tako se je precej nevarno poškodoval 58letni železničar Anton Barlek. Pri premikanju na glavnem kolodvoru je padel iz vagona in pri tem zadobil poškodbe na obrazu. V Fran kopanovi ulici je včeraj zvečer padla 75-letna mestna reva Marija Romova tako nesrečno, da si je zlomila levo ključnico. Reševalci so nudili prvo pomoč tudi 45-letnemu izvoščku Antonu Timatu, ki je zadobil hud epileptičen napad. V Tattenbachovi ulici je včeraj stopil 24letni trgovski pomočnik Pavel Jarin na oranžni olupek in padel, da si je nevarno ranil čelo. Na Silvestrovo je nekdo napadel 44-letnega brezposelnega delavca Ivana Sokoliča v Rušah in mu s ključem prizadjal več nevarnih poškodb na glavi. V neki gostilni pri Sv. Lovrencu na Pohorju sta se za šalo metala 18letni trgovski pomočnik Friderik Polajnar in njegov že vinjeni tovariš. Toda iz šale je prišla resnica in Polajnar je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo pod kolonom.

Tatvina zlate ovratne verižice. Ko je prišla včeraj proti večeru slaščičarjeva žena Olga Venkova iz Jenkove ulice domov, je ugotovila, da ji je nekdo ukradel zlato ovratno verižico. Policija je storilki že na sledu.

Žeparske konjunktore. Na Silvestrovo so tudi žeparji in tatovi poskusili srečo. Tako je v unionski dvorani neznan tat ukradel tkalki Viktoriji Pšeničnikovi kar z mize ročno torbico, v kateri je bila manjša vsota denarja.

Mariborčan je. Poročali smo, da je neki možakar skušal vlomiti v župnišče pri Sv. Pavlu pri Preboldu baš na sveti večer, ko so bili vsi iz župnišča pri polnočnici. Vlomilca pa je prijel tamkajšnji orožniški komandir, ki je danes obvestil mariborsko policijo, da je vlomilec Mariborčan Ivan L. Zanimivo je pri tem dejstvo, da je njegova žena 26. t. m. prijavila policiji, da je njen mož odšel v Radeče ter nesel svoji materi 15.000 dinarjev.

400 l. ljutomerskega vina so zaplenili posestnici Mariji K. iz Grabonaša pri Sv. Jurij v Ščavnici, in sicer se je zaplenitev izvršila na Pobrežju.

Vremenske zadeve. V smislu dunajske vremenske napovedi se napoveduje oblačnost, od časa do časa padavine.

EUGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesora Kabaja

ROMAN

Potem je povsli glavo in odšel mimo nje, kakor da je sploh ni videl. Ozrla se je za njim in se nasmehnila s prav takim čustvom, kakor v postelji, ko se je spomnila starega Makarija.

»Vsi, prav vsi, je vzkliknila, »samo eden ne... on...«

V vseh tistih dneh, kar jih je preživela na Maklenu, je samo enkrat samkrat videla inž. Atanazija Gala, dasi se ji je čisto zazdelo, da jo na skrivaj opazuje vznemirja s svojimi ognjevitimi črnimi očmi. Pa še takrat se ji je samo molče poklonil. Ni se ustavil, ni je ogovoril, ni ji pogledal oči v oči. Morda je prav zaradi tega morala nenehoma misliti nanj. Prikazoval se ji je še v sanjah in je bil ves drugačen kakor ostali iz maklenske »moške republike«. Tudi sedaj je mislila nanj, ko je stopala lahkinih korakov čez vrt v park, od koder je čisto brez namena zavila v gozd.

»Kaj bi storila, ako bi prišel tako, kakor je prišel Makarij?« se je nenadoma vprašala, obstala in začutila, kako ji je kri zaplala po žilah in planila v lice. »Ne, ne, nič...« je vzkliknila in zamahnila z glavo, ko da hoče v enem samem hipu

odgnati od sebe to vprašanje, na katero si ni marala odgovoriti.

Že takoj pod parkom je zašla v pragozd mogočnih smrek in jelk, med katerimi se je kje pa kje borila za sonce katerega košata bukev. Spodaj je bilo senčno, skoraj mračno, zato tudi ni čutila dopoldanske sopenice, ki se je prelivala nad vrhovi. Prijetni hlad zdravega gozdnega zraka jo je vso oživljal. Ponekod je opazila cvetje omorik in si jih nabrala v šopek. Vonj vijoličastih cvetkov jo je božal in zazibal v lepe dekliške sanje. Z mehkim, toplim glasom si je zapela:

Morda si blizu mi, morda si daleč,
saj še imena ti skoraj ne vem,
vendar vse misli uhajajo k tebi,
dragi, prikaži se mojim očem...

Njeno polglasno petje je preplašilo jato gozdnih ptic, da so frfotaje odletele čez vrhove. Od nekod je pritekla veeverica, sedla pokonci, oprezala radovedno z ušesi in se potem z bliskovito naglico pogrnala po debelu mogočne bukke kvišku v krono, kjer je izginila. Apolonija je strmela za njo in odšla potem še globlje v gozd, ki se je nenadoma znižal v mla-

do drevje in gosto grmovje. Ob mali stezi je opazila rdeče jagode in se sklonila, da bi si jih natrgala. Tedaj je nenadoma zašumelo za njenim hrbtom večje, in še preden se je mogla do brega zvrnati in ozreti, sta se je od zadaj oklenili dve močni moški roki. Ko je v strahu kriknila, se je desnica nevidnega napadalca dvignila k njenim ustom in jih zakrila tako močno in sirovo, da ji je skoraj sapa pošla. Prvi hip je odrenela od groze, nato je pa zbrala toliko moči, kolikor ji je nihče ne bi bil prisodil. Z nepričakovano naglo kretnjo se je osvobodila trdih rok in se obrnila. Pred njo je stal maskiran neznanec. Apolonija je znova kriknila na pomoč in se spustila v divji dir, toda napadalec je bil urnejši. Dohitel jo je, zgrabil in vrgel na tla. Z neverjetno naglico ji je potisnil v usta žepno ruto, da ni mogla več kričati ter jo, tiščoč ji obe roki k tlom, skušal docela obvladati. Dekle se je upirala z vztrajnostjo blazne groze, vendar je čutila, kako jo ruta duši in kako ji počasi peša odporna moč. Zbala se je, da se bo onesvestila in se je za trenotek voljno vdala, da bi zbrala novih moči. Potem se je z novim obupnim sunkom skušala rešiti iz nevarnega položaja. To je ponovila še dvakrat ali trikrat, a vselej brez vidnega uspeha. Napadalec je bil ne samo močan, ampak tudi spreten in pripravljen na vsa presenečenja. Pohajale so ji zadnje moči, oči so se ji zaprle, mi-

sli zaplesale v čudnih krogih. Ni se več dobro zavedala, kaj se godi...

Tedaj so pa napadalčeve roke nenadoma popustile. Zavest se ji je docela vrnila, segla je po ruti, si jo potegnila iz ust in odprla oči. Nekaj korakov od nje se je nekdo boril z maskiranim napadalcem. Planila je kvišku in spoznala v rešitelju inž. Atanazija Gala. Bil se je obupno z maskirancem. Nekaj hipov docela neodločeno. Dekle je še vedno trepetala po vsem telesu, vendar je čutila, da mora svojemu rešitelju na pomoč. Skočila je k borečima se moškima, a prišla je vendarle prepozno. Inž. Gal je prav tisti hip treščil napadalca s tako silo ob tla, da se ni mogel v pravem času pobrati. Tako mu je pokleknil na prsa in ga zgrabil za obe roki.

»Kdo je?« je šinilo Apoloniji nenadoma v misel. Radovednost je pregnala zmedenost in strah: z enim samim sunkom je strgala premaganemu krinko z obraza ter začudeno vzkliknila, istočasno kakor inž. Gal. Pod masko se je prikazal spasičeni obraz sluga Damaza.

»Ti...« je zakričal inženjer. »Saj ni mogoče!«

»Usmiljenje!« je zatulil Damaz in solze nepopisne groze so mu stopile v oči.

»Ako mi obljubiš, da me znova ne napadeš in mi ne poizkusiš pobegniti, ti dovolim vstati. Obljubiš?«

»Prisegam...«

(Se bo nadaljevalo.)

Iz življenja in sveta

K problemu spolne menjave

16letno dekle postalo fant — Po Zdenki Koupkovi splitski slučaj

V zadnjem času se v medicinskih krogih mnogo razpravlja o spolni menjavi. K temu je dala povod znana češka lahkoatletka Zdenka Koupkova, ki je po svoji zunanosti in telesnem ustroju moški in ki se bo v kratkem podvrgla v Pragi zadevni operaciji, ki naj iz nje napravi popolnega moškega. V lahkoatletskem svetu ne bo torej več govora o Zdenki Koupkovi, marveč o Zdenku Koupku.

Veliko pozornost pa je vzbudil pred nedavnim slučaj spolne menjave v Splitu, kjer se je na mah razneslo: 16letno dekle, hčerka nekega državnega uradnika, je postalo fant. Na deklici so se že v mladosti opazale povsem fantovske poteze značaja in obnašanja. Čim bolj je deklica doraščala, tem bolj so se v telesnem ustroju, značaju in nagnjenjih očitovali znaki moškosti. Pred nedavnim je

oče peljal dekle k nekemu zdravniku, ki je očetu svetoval, da se njegova hčerka podvrže operaciji. Oče se je odločil za operacijo, ki je iz hčerke napravila sina. Po izvršeni operaciji so poslali starši »novo pečeno« mladeniča, ki je dotlej kot mladenka posejal žensko realno gimnazijo v Splitu, v neko drugo mesto v naši državi, kjer nadaljuje sedaj ta »mladenič« svoje študije. V ničemer se sedaj ta fant ne razlikuje od svojih sovrstnikov.

Omenjena slučaja in še mnogo drugih, ki se napovedujejo, dokazujejo, da so po naravni danosti možni pojavi spolne menjave v vseh tistih slučajih, kjer je priroda ob rojstvu dala novorojenim deklici klice moškosti, ki se z leti vse bolj razvija, dokler ne prevlada moški element toliko, da je z operacijo omogočeno tej spolni menjavi dati popolno veljavo.

razil o kakovosti v Armenčevi tovarni izdelanih granat. Za poskušnjo je cesar sam vrgel nekaj ročnih granat in takoj je naročil, naj jih izdeluje tovarna še več. V Seferianovi tovarni izdelana granata tehta 300 gramov in ima lesen držaj. Spreten vojak jo lahko vrže 50 m daleč. Do polovice novembra je izdelala ta domača tvornica nad 100.000 ročnih granat in 500.000 komadov orožja ter izročila vse to abesinski armadi. Tovarna dela noč in dan in v nji je zaposlenih mnogo izsolanih strokovnjakov. Omeniti treba, da je armenska kolonija v Abesiniji dokaj močna in stara. Armenci se pečajo s trgovino, industrijo ter uvozom in izvozom orožja. Med njimi so tudi državni uradniki, zdravniki, lekarnariji in obrtniki. Razmerje Armencev do Abesincev je prijateljsko. Mnogi Armenci so poročeni z Abesinkami, ki so zelo marljive in zveste žene. Tudi žena Seferianovega brata je Abesinka in govori gladko armenščino.

RAZVOJ TAŠKENTA.

Glavno mesto ruskega Turkestana, Taškent, je v zadnjih dveh desetletjih močno naraslo in šteje sedaj že 565.000 prebivalcev. Danes je zaradi tega še bolj trgovsko središče vse srednje Azije. Stare mošeje, obložene s krasnimi mozaiki, pa pričajo tudi o visoki stari kulturi. O strojih pa je v Taškentu še vedno malo duha in sluha. Obrt se opravlja z rokami, toda krasni izdelki pričajo o veliki spretnosti izdelovalcev in o njihovem smislu za lepoto. V okolici mesta so tudi veliki sadovnjaki.

Spartna gibanje

Razpis državnega prvenstva v kombinaciji, teku in skokih,

ki se vrši, dne 18. in 19. januarja v Mariboru. JZSS razpisuje državno prvenstvo v kombinaciji, teku in skokih v dne-

vih 18. in 19. januarja v Mariboru. Tekme so v izvedbi mariborskega zimsko-sportnega podsaveza. Tek na 16 km, ki velja za kombinacijo ter tudi kot samostojna disciplina se vrši dne 18. januarja. Start ob 14. uri v Pekrah pri gostilni Zorko. Skoki se vršijo dne 19. januarja s pričetkom ob pol 15. uri na skakalnici v Betnavi. Pravico tekmovalca imajo vsi pri JZSS-u verificirani tekmovalci. Prijavnine ni. Klubi morajo tekmovalce prijaviti najkasneje do 16. januarja na savezskih tiskovinah na naslov: Mariborski zimsko-sportni podsavez, Maribor, Jurčičeva ulica 8 (trgovina Stojec). Poznejše prijave se ne bodo upoštevale. Vsi tekmovalci morajo predložiti potrdilo o zdravniškem pregledu. V kolikor niso bili zdravniško pregledani, se morajo podvreči zdravniški preiskavi dne 16. januarja ob 19. uri v lovski sobi hotela Orel, kjer se istega dne vrši ob 20. uri žrebanje startnih števil. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS. Tekmovalci za državno prvenstvo so razdeljeni v treh kategorijah. Prva in druga kategorija tekmovalcev je bila objavljena v letnem poročilu za 13. r. glavno skupščino JZSS-a. Vsi ostali tekmovalci tekmujejo v 3 kategoriji. Prvoplasirani v kombinaciji postane državni prvak v smučanju za leto 1935-36, prvi v teku pa savezni prvak v smučnem teku ter prvoplasirani v skokih savezni prvak za leto 1935-36. — Državni prvak, savezni prvak v teku in skokih ter tudi prvoplasirani v posameznih kategorijah prejmejo častna darila. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril bo 19. januarja ob 20. uri v veliki dvorani hotela Orel. Radi prehrane in nastanitve tekmovalcev ter ocenah bodo klubi še pravočasno obveščeni. Prevoz tekmovalcev in funkcionarjev na start se vrši z mestnimi avtobusi. V slučaju nepovoljnih snežnih razmer se tekme preložijo na 25. in 26. jan. Vse dopise in prijave je nasloviti na naslov: Mariborski zimsko-sportni podsavez, Maribor, Jurčičeva ulica 8 (trgovina Stojec). JZSS.

„Črni zmaj“, „Plavi možje“, „Rdeča liga“

Te dni smo v posebnem članku pisali o tajnem prevratnem delovanju znanih tajnih organizacij »Črne zmaja« in »Plavih mož«. Delovanje teh in drugih tajnih družb je izrazito protievropsko usmerjeno. Ni pa struktura teh evropsko mrzečih tajnih družb povsod enotna. Tako sta na primer Albert de Pourville in Henri Gautherot izkazala, da ni v kitajskih tajnih terorističnih in prevratnih družbah zaslediti samo japonskih, ampak tudi sovjetske vplive. Na drugi strani pa je danes dognano, da so »Plavi možje« v Marokku in Alžirju v najtesnejših zvezah z nekim nacionalističnim pokretom v Srednji Evropi, kar se je posrečilo francoskim kolonialnim oblastvom ne-sporno ugotoviti.

V drugih kolonijah je položaj še zabrašenejši. Beli rasi sovražna miselnost je zadobila tukaj svojo organizacijsko obliko šele z »Rdečo ligo«. Znano je, da vodi ta liga, ki zasleduje komunistične cilje, tudi takozvano gibanje Vaudoux. To je neke vrste »črno« (zamorsko) prostozidarstvo, ki je precej staro. Ta komunistična miselnost pa ne moti niti najmanj, da ne bi bili s tem gibanjem v zvezi japonski agentje in že omenjeni nacionalistični evropski pokret. Danes je dognano, da je bila ta »Rdeča liga« v ozadju kolonialnih nemirov v Ruandi leta 1928, nadalje revolte v Cotonou in Dahome v

februarju 1935 ter protifrancoskega pokreta zamorcev v francoskem Senegalu, ki ga je vodil tajinstveni kolovodja Mutima N'Gai, za katerim so francoska oblastva zaman poizvedovala. In tudi za znanim uporom na Karibiškem otočju je stala »Rdeča liga«, katere krajevni zaporniki so francoskim oblastem prav dobro znani, ne da bi jih bilo mogoče izslediti ter pozvati na odgovor. Znani so kolovodje te »Rdeče lige« Ravelomaka na Madagaskarju, S. Rosso (Guadeloupe) in Trisot (Martinique).

Delovanje, ki je Evropcem skrajno sovražno, obstoja in je po teh tajnih družbah iz leta v leto živahnije. Celice »Črne zmaja«, »Plavih mož« in »Rdeče lige« so danes raztresene po vsej Aziji, Afriki in Centralni Ameriki. Povsem jasno je, kaj bi pomenili uspehi teh gibanj z ozirom na kolonialno politiko evropskih držav. Kakšen bo konec...?

ABESINSKA VOJNA INDUSTRIJA.

Abesinija se vedno moderneje oborožuje in tudi že osamosvuje. Tako je ustanovil nedavno Armenec Seferian v Adis Abebi veliko tovarno za orožje in municijo, zlasti za ročne granate. Tovarna izdelava že sedaj vsak dan 1000 ročnih granat. Cesar Hajle Selasije je sam pregledal v tej tovarni izdelane granate in bil je z njimi zelo zadovoljen. Tudi šef abesinskega generalnega štaba general Udoldi Johannes se je zelo pohvalno iz-

Mali oglasi

Razno

POCENI INSTRUIRAM

prvo in drugošolce realne gimnazije. Frankopanova ul. 14-I, vrata 6.

KOKOSOV TEKAČI

in brisače, linolet, voščeno platno, umetno usnje v specialnih kakovostih dobavlja najceneje samo Novak. Koroska 8. Vetrinjska 7 4285

Sobo odda

ODDAM SOBO.

veliko in svetlo, lepo opremljeno, boljšemu gospodu v Strassmajerjevi ul. 28-II, stanovanje 9.

LEPO OPREMLJENO SOBO

s prostim vodom oddam. Koroskega ul. 35. 6022

Službo dobi

IŠČEM PRODAJALCA

za premog in drva, najraje upokojenca. Naslov se izve v upravi »Večernika«.

Stanovanje

GOSPODA

sprejem na stanovanje in hrano. Vrbanova ul. 28, pritičje, desno.

Oglašuite!